

I N F O R M A C J E I S P R A W O Z D A N I A

STUDIA POLONIJNE

T. 13 Lublin 1990

NAGRODA NAUKOWA IMIENIA FRANCISZKA SKOWYRY

Od 1981 r. Instytut Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL za prace poświęcone problematyce polonijnej i szeroko rozumianej chrześcijańskiej kulturze polskiej przyznaje Nagrodę Naukową im. Franciszka Skowry, której jest pełnomocnikiem. Dotychczas otrzymali ją:

- 1981 – ks. Anastazy Nadolny za pracę doktorską *Opieka duszpasterska nad dziećmi i młodzieżą polską na terenie Niemiec Zachodnich w latach 1945-1965* (Lublin 1980);
- 1982 – ks. Józef Bakalarz TChr za pracę doktorską *Parafia personalna dla migrantów w prawodawstwie powszechnym Kościoła Zachodniego* (Lublin 1977);
 - Jan Ziółek za rozprawę habilitacyjną *Stosunek Wielkiej Emigracji do dynastii Bonapartych* (Lublin 1980);
 - Stanisław Olczak za pracę doktorską *Szkolnictwo parafialne w Wielkopolsce w XVII i XVIII wieku* (Lublin 1980);
 - ks. Tadeusz Bańkowski za pracę magisterską *Teatr religijny w Tarnowie w XX wieku*;
- 1983 – Zespół autorski za pracę *Życie religijne w Polsce pod okupacją hitlerowską 1939-1945* pod redakcją ks. prof. Zygmunta Zielińskiego (Warszawa 1982);
- 1984 – ks. Bernard Kołodziej TChr za pracę *Dzieje Towarzystwa Chrystusowego dla wychodźców 1939-1948* (Poznań 1983);
- 1986 – nagroda I stopnia: Czesław Strzeszewski za pracę *Katolicka nauka społeczna* (Warszawa 1985);
 - nagroda II stopnia: ks. Antoni Dunajski za pracę doktorską *Chrześcijańska interpretacja dziejów w pismach Norwida* (Lublin 1985);
- 1987 – nagroda I stopnia: zespół autorski za pracę *Polska teologia Narodu* pod redakcją ks. prof. Czesława S. Bartnika (Lublin 1986);
 - nagroda III stopnia: Jerzy Flaga za pracę *Działalność duszpasterska zakonów w II połowie XVIII wieku 1767-1772* (Lublin 1986);
- 1988 – nagroda I stopnia: ks. Bolesław Kumor za pracę *Saint Stanislaus Bishop and Martyr Parish* (New Haven, Conn. 1987);
 - nagroda II stopnia: s. Maria Lucyna Mistecka za pracę *Zmartwychwstanki w okupowanej Polsce, 1939-1945* (Warszawa 1983);
- 1989 – ks. Roman Dzwonkowski SAC za rozprawę habilitacyjną *Polska opieka religijna we Francji 1909-1939* (Poznań 1989).

Poniżej przedstawiamy sylwetki i dorobek naukowy laureatów Nagrody z 1988 i 1989 r.

Ks. Roman Dzwonkowski SAC urodził się 30 listopada 1930 r. we wsi Dzwonek, powiat Ostrołęka, na Mazowszu. Do gimnazjum i liceum uczęszczał w Ostrowi Mazowieckiej i Ostrołęce w latach 1945-1949. Po wstąpieniu w 1949 r. do Seminarium Duchownego Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (Księża Pallotyni) w Ożarowie koło Warszawy odbył tam studia filozoficzno-teologiczne. Świecenia kapłańskie otrzymał 22 czerwca 1957 r. i w następnym roku rozpoczął studia na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, specjalizując się w dziedzinie katolickiej nauki społecznej. Studia zakończył magisterium w 1961 r. na podstawie pracy *Ks. Piotr Wawrzyniak jako działacz społeczny*, którą wydano w dziele zbiorowym pt. *Na pokazanie drogi* (Poznań 1975). Doktorat uzyskał w maju 1966 r. na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL, przedstawiając rozprawę pisaną pod kierunkiem prof. Czesława Strzeszewskiego na temat *Listy społeczne biskupów polskich 1891-1918* (praca została opublikowana przez Éditions du Dialogue, Paryż 1974).

W latach 1961-1966 ks. Roman Dzwonkowski pracował jako wykładowca w Seminarium Duchownym w Ożarowie. W roku 1966 wyjechał do Francji w celu dalszej specjalizacji w Instytucie Katolickim w Paryżu oraz na Uniwersytecie we Fryburgu w Szwajcarii. Po ponad rocznym pobycie wrócił do kraju i ponownie podjął wykłady z katolickiej nauki społecznej w ożarowskim seminarium, a w latach 1967-1972 pełnił jednocześnie funkcje jego rektora. W latach 1972-1974 ponownie przebywał we Francji i prowadził badania dotyczące historii duszpasterstwa polskiego oraz młodzieży polonijnej w tym kraju. Po powrocie do kraju rozpoczął współpracę z Zakładem Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej KUL i w 1977 r. został jego etatowym pracownikiem – najpierw na stanowisku dokumentalisty, potem adiunkta, a następnie, po habilitacji w 1985 r., docenta. W latach 1974-1989 prowadził wykłady zleczone na KUL-u, najpierw na wydziale Filozofii Chrześcijańskiej (1974-1975) i Wydziale Nauk Humanistycznych (1979-1980) na temat problemów Polonii, a następnie (od 1981) – na Wydziale Nauk Społecznych z wybranych zagadnień katolickiej nauki społecznej. Od połowy lat siedemdziesiątych nieprzerwanie wykłada katolicką naukę społeczną także w Seminarium Duchownym w Ożarowie. Od 1980 r. jest członkiem – a następnie sekretarzem – redakcji „Studiów Polonijnych”, wydawanych przez Instytut Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL. W ciągu ubiegłych kilkunastu lat opublikował wiele artykułów i rozpraw dotyczących problematyki emigracyjnej i polonijnej w czasopiśmie polskich i zagranicznych. Był członkiem Komisji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Emigracji (1970-1984) i Komisji ds. Seminariów Duchownych (1975-1978). Obecnie jest członkiem Komisji Episkopatu „Iustitia et Pax” (od 1979 r.) i Komitetu Badań Problemów Polonii PAN (od 1988 r.) oraz Towarzystwa Naukowego KUL. Jest autorem ponad osiemdziesięciu publikacji naukowych. Za książkę *Polska opieka religijna we Francji 1909-1939* (Poznań–Warszawa 1989), będącą jego rozprawą habilitacyjną, otrzymał w 1989 r. Nagrodę Naukową im. Franciszka Skowry, przyznaną przez Instytut Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL.

Czesław Pęksa

Ks. Bolesław Stanisław Kumor urodził się 1 grudnia 1925 r. w Szymanowicach koło Nowego Sącza. W roku 1939 ukończył siedmioklasową Szkołę Powszechną im. ks. Stanisława Konarskiego w Nowym Sączu. W roku 1939 rozpoczął naukę w II Gimnazjum i Liceum im. Bolesława Chrobrego w Nowym Sączu. Maturę zdał 18 lipca 1947 r. w I Gimnazjum i Liceum im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w latach 1947-1952 w Instytucie Teologicznym w Tarnowie i na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Dnia 28 kwietnia 1952 r. obronił magisterium z historii Kościoła, a 4 maja 1952 r. otrzymał święcenia kapłańskie. W latach 1952-1954 odbył studia specjalne z zakresu teologii moralnej i historii Kościoła na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Dnia 20 lutego 1954 r. otrzymał licencjat z teologii moralnej, a 20 października tego roku – doktorat z teologii z zakresu historii Kościoła na podstawie rozprawy pt. *Dzieje polityczno-geograficzne diecezji tarnowskiej* (wydanej w 1958 r.), pisanej pod kierunkiem ks. prof. Mieczysława Żywczyńskiego. W latach 1954-1957 odbył studia z historii powszechnej na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i 5 czerwca 1957 r. otrzymał magisterium z zakresu nauk humanistycznych.

W latach 1957-1960 pracował jako prefekt studiów i kierownik biblioteki Seminarium Duchownego oraz zastępca dyrektora Archiwum Diecezjalnego w Tarnowie. W dniu 14 października 1959 r. habilitował się z historii Kościoła na Wydziale Teologicznym KUL. Od 1 lutego 1960 r. pracuje na Wydziale Teologicznym KUL najpierw jako adiunkt, od 1965 r. jako docent i kierownik katedry historii Kościoła w starożytności chrześcijańskiej, od 1970 r. – jako profesor nadzwyczajny i kierownik katedry historii Kościoła w czasach nowożytnych. W dniu 13 marca 1978 r. został mianowany profesorem zwyczajnym. W latach 1960-1978 był kierownikiem Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych przy KUL.

W roku 1967 podjął zajęcia jako docent, a następnie profesor na Papieskim Wydziale Teologicznym; od 1981 r. pracuje na Wydziale Historii Kościoła Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie jako kierownik katedry historii Kościoła w czasach najnowszych. W roku 1965 został mianowany członkiem sekcji demografii historycznej, a w 1969 r. – członkiem Komitetu Nauk Demograficznych PAN. Od roku 1973 należy również do Komisji Historii Porównawczej Kościołów przy Komitecie Nauk Historycznych PAN. Jest też członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Lubelskiego i Towarzystwa Naukowego KUL.

W latach 1968-1972 był prodziekanem Wydziału Teologicznego KUL. Od 1976 do 1982 roku kierował Instytutem Historii Kościoła przy Wydziale Teologicznym KUL. W roku 1985 został mianowany członkiem European Science Foundation, a w 1986 r. – American Biographical Institute Research Association. W roku 1984 został członkiem Komisji Episkopatu Polski ds. Nauki, a w 1989 r. – Komisji ds. Dialogu z Judaizmem.

Pod kierunkiem ks. prof. dra B. S. Kumora do 1989 r. napisano 25 rozpraw doktorskich (15 w Lublinie, 10 w Krakowie) i ok. 320 magisterskich.

Jest autorem ponad 500 publikacji naukowych. W roku 1973 otrzymał nagrodę naukową Senatu i Rektora KUL za *Historię Kościoła w Polsce*, a w 1988 r. – Nagrodę Naukową im. F. Skowry z ramienia Instytutu Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej KUL za książkę *Saint Stanislaus Bishop and Martyr Parish* (New Haven, Conn. 1987).

Ks. Stanisław Szymanowski